

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, rozhodl samosoudkyní JUDr. Zuzanou Šnejdrovou, Ph.D., v právní věci žalobce **P. I.**, bytem O., S. X, zastoupeného JUDr. Michalem Filoušem, advokátem se sídlem v Olomouci, Ostravská 16, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2014, č. j. KUOK 86487/2014, **ve věci přestupku**,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 23. 9. 2014, č. j. KUOK 86487/2014, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen zaplatit** žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15.342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Michala Filouše, advokáta se sídlem v Olomouci, Ostravská 16.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Olomouce (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 26. 6. 2014, č. j. SMOL/139099/2014/OARMV/DPD/Hon, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že dne 3. 2. 2014 v cca 10:55 hod. v Olomouci na Horním náměstí, ve směru jízdy od ulice Opletalova, přířízení motorového vozidla t. zn. Mercedes, RZ: X, neoprávněně vjel do úseku platnosti svislé dopravní značky IP 27a „Pěší zóna“ s dodatkovým textem „IZS, MMOI, TSMO, MPO, svatby 0-24h, cyklisté, TAXI 0-24h, dopravní obsluha 18-10h, potraviny 12-14h“, v době, kdy to není dovoleno dopravní obsluze ani vozidlům zásobujícím potravinami, a to aniž by měl ve vozidle umístěno platné povolení vjezdu do pěší zóny. Svým jednáním porušil ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Za tento přestupek mu byla dle ustanovení § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu s přihlédnutím k ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, uložena pokuta ve výši 1.500 Kč a dále povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

Žalobce s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí, a to zejména s tím, jak správní orgán posoudil krajní nouzi dle ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích, kdy byl upřednostněn veřejný zájem malého významu na úkor aktuální ochrany vlastnického práva, které je zakotveno na úrovni ústavní v čl. 11 Listiny základních práv a svobod. Správní orgán dle jeho názoru náležitě nezohlednil a nevyložil znaky okolností vylučující protiprávnost, konkrétně krajní nouze dle ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích. Proto žalobce využil svých práv ve smyslu nezaplacení pokuty v blokovém řízení, podání odporu, odvolání proti rozhodnutí a následně podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného.

Žalobce byl v okamžiku jednání jednatelem společnosti S. S. s. r. o., která provozuje klub V. v R. ulici č. p. 6, O. Dne 3. 2. 2014 došlo v jeho prostorách k havárii chladicího zařízení, které mělo za příčinu hrozbu zkažení 50 kg krokodýlího masa v hodnotě v řádech desítek tisíc korun českých. O této krizové situaci byl informován svými zaměstnanci, když byl na jednání v Kroměříži, které okamžitě přerušil a vydal se celou situaci řešit na místo havárie. Situace byla velmi naléhavá, protože pokud by došlo k rozmražení masa, pak by již nebylo možné je zmrazit a použít později v dobu, kdy by bylo případně objednáno koncovým konzumentem. Na základě těchto faktů lze dle jeho názoru shledat, že žalobci hrozila opravdu výrazná škoda. Havárie byla navíc zjištěna až po několika hodinách a bylo nutné maso přemístit s největším možným urychlením, což chtěl udělat žalobce svým vozidlem. Žalobce na základě těchto skutečností s právním povědomím o institutu krajní nouze vjel na Horní náměstí. Celá věc se udála za poměrně sychravého počasí, kdy se na předmětném místě nekonala žádná akce mající znaky shromažďování většího počtu osob, z tohoto důvodu se zde pohybovalo jen několik málo jednotlivců, jež proto mohli být obtěžováni jednáním žalobce v opravdu minimální míře. Žalobce se tedy

domnívá, že naplnil všechny znaky ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích.

Žalobce navrhoval provést důkazy výslechem svědků, k tomu žalovaný ani správní orgán I. stupně nepřistoupily. Došlo tak dle jeho názoru k porušení zásady rovnosti účastníků před orgánem veřejné moci.

Argumentaci žalovaného, že mohl žalobce použít vozidlo taxislužby, považuje žalobce za účelovou. Princip subsidiarity nelze pojímat absolutně a vždy najít pouze jediný a nejvhodnější prostředek. Dle žalobce je velmi nepravděpodobné, že by taxikáři byli ochotni použít své auto pro odvoz kazícího se masa, roztékajícího se a potenciálně zapáchajícího, jelikož by mohlo dojít k poškození interiéru.

Při ústním jednání žalobce opětovně zdůraznil, že dle jeho názoru nebyl naplněn materiální znak přestupku, že svým jednáním nikoho neohrozil.

Žalovaný navrhuje žalobu zamítnout jako nedůvodnou a navrhl její zamítnutí. Žalobní námitky jsou totožné s námitkami odvolacími, s nimiž se žalovaný vypořádal ve svém rozhodnutí, na svých závěrech setrvává.

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 13. 2. 2014 prováděla hlídka Městské policie Olomouc pochůzkovou kontrolní činnost na Horním náměstí v Olomouci zaměřenou na dodržování dopravního značení IP 27a – pěší zóna s dodatkovým textem: „IZS, MMOI, TSMO, MPO, svatby 0-24h, cyklisté, TAXI 0-24h, dopravní obsluha 18-10h, potraviny 12-14h“. V 10:55 hod. str. H. uviděla najet z ulice Opletalova na Horní náměstí osobní motorové vozidlo M., RZ X. Zastavila jej a požádala řidiče o předložení povolení k vjezdu do pěší zóny. Řidič povolení neměl. Proto str. H. vyzvala řidiče k prokázání totožnosti a předložených dokladů. Na dotaz, za jakým účelem řidič do pěší zóny najel, odpověděl, že má v ulici R. provozovnu V. Řidiči bylo sděleno, že jako dopravní obsluha může do pěší zóny najíždět od 18:00 hod. do 10:00 hod. do rána, poté jen s povolením k vjetí do pěší zóny. Na to řidič odpověděl, že si tam může najet, kdy chce, že mu to sdělila paní Z. z MMOI a dále uvedl: „Rychlekazící se potraviny mohou, ne?“ Na to mu bylo odpovězeno, že tato formulace není v platnosti již mnoho let a potravinami lze zásobovat v době uvedenou pro dopravní obsluhu, a pak ještě v době od 12-14 hod. Muž hlídku nařkl z buzerace a z bránění mu v podnikání. Řidič se do oznámení o podezření spáchání přestupku vyjádřil, když uvedl: havárie chladicího zařízení. Součástí úředního záznamu je fotodokumentace vozidla na místě zastavení hlídkou městské policie.

Dne 19. 3. 2014 byl ve věci přestupku žalobce vydán příkaz. Proti tomuto příkazu podal žalobce dne 1. 4. 2014 odpor.

Dne 24. 4. 2014 se konalo ústní jednání ve věci. Žalobce při něm uvedl, že se u něj v provozovně pokazilo mrazicí zařízení, kde bylo cca 50 kg krokodýlího masa, které potřeboval dostat z ledniček, než se mrazicí zařízení spraví. Náhradní mrazicí zařízení má, ale maso tam dát nemohl, protože dle předpisů HACCAP se některé potraviny nesmějí kombinovat. Žalobce dále uvedl, že tyto skutečnosti mu může dosvědčit pan J. K. nebo O. Š., P. B. a spoustu dalších.

Dne 23. 6. 2014 se konalo pokračování v ústním jednání, při němž žalobce odkázal na své předchozí vyjádření, a byly vyslechnuty jako svědkyně strážnice, které tvořily hlídku Městské policie, jež žalobce kontrolovala. Svědkyně str. H. H. si nevzpomínala na důvod, který uváděl žalobce jako důvod vjetí do pěší zóny, str. G.

K. uvedla, že žalobce říkal něco, že mu brání v podnikání, a dále že mu kolegyně vysvětlovala, že s potravinami může vjíždět od 12:00 hod. do 14:00 hod. Na víc si rovněž nevzpomněla.

Dne 26. 6. 2014 bylo správním orgánem I. stupně vydáno výše uvedené rozhodnutí, v jehož odůvodnění je mj. uvedeno, že správní orgán I. stupně zvažoval, zda mohlo dojít k naplnění podmínek krajní nouze a uzavřel, že má za to, že v dané situaci nebyla splněna podmínka krajní nouze uvedená v zákoně, a to že nebylo možné nebezpečí odvrátit jinak, tedy že např. užitím taxi služby, která má vjezd do pěší zóny povolen, by bylo možné nebezpečí taktéž odvrátit. Žalobcem uvedenou situaci správní orgán I. stupně chápal jako výraznou polehčující okolnost a s ohledem na výše uvedené správní orgán v souladu s ustanovením § 52 správního řádu zamítl návrh žalobce na výslech jím navrhaných svědků k prokázání toho, že by daného dne v krajní nouzi, neboť správní orgán není návrhy účastníků vázán, pokud se nejedná o důkaz, který je potřebný ke zjištění stavu věci.

Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně se žalobce odvolal. Svě odvolání odůvodnil tím, že se domnívá, že jsou splněny všechny znaky krajní nouze a dále trval na tom, že svým jednáním neohrozil žádný vážný zájem, když vjel do pěší zóny v dopoledních hodinách, tedy v době, kdy se na náměstí nepohybuje zvýšený počet turistů vzhledem k zimnímu období, navíc se na náměstí nekonala ani žádná společenská akce, při které by se na náměstí nacházel větší počet občanů.

Dne 23. 9. 2014 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí. Svě rozhodnutí odůvodnil tím, že dle jeho názoru správní orgán I. stupně postupoval v souladu se zákonem, provedl nezbytné důkazy k prokázání přestupkového jednání pachatele. Žalovaný dále uvedl, že rovněž on se domnívá, že bylo možno hrozící škodu odvrátit jinak, a to odvoz masa či levnějších potravin libovolným druhem dopravy s možností vjezdu do úseku platnosti DZ – Pěší zóna.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Předně soud uvádí, že naplnění materiálního znaku přestupku při jízdě automobilem v místě, které je označeno dopravním značením IP27a - pěší zóna, aniž by měl řidič patřičné povolení, je nezpochybnitelné. Není možné v žádném případě připustit, aby se žalobce řídil dopravním značením dle svého uvážení, tedy, že se rozhodne nerespektovat zákaz vjezdu, neboť dle jeho názoru se na místě nachází málo lidí. Takové jednání je naopak výrazem vědomého nerespektování pravidel silničního provozu a musí být přísně sankcionováno. Nadto soud uvádí, že pěší zóna je místem, kde se pohybují chodci nekoordinovaně a po celé jeho šíři, rovněž jejich pozornost je nižší, než v provozu, proto je i vyšší riziko srážky vozidla s chodcem. Tato žalobní námitka je tak nedůvodná.

K námitce žalobce, že dle jeho názoru byly splněny podmínky krajní nouze, soud uvádí, že při posouzení jednání řidiče musí být nejprve posouzeny konkrétní skutkové okolnosti a poté kumulativní naplnění podmínek pro aplikaci institutu krajní nouze, a to odvrácení nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem,

subsidiarita a proporcionalita. Aby se správní orgán mohl vůbec zabývat otázkou subsidiarity, muselo by být prokázáno, že jednání žalobce skutečně směřovalo k odvracení nebezpečí skutečně reálně hrozícího, které přímo hrozí nebo trvá v čase i prostoru, nikoliv nebezpečí potenciálního, tj. existujícího jen v představě osoby, která jej odvrací. Odstraňování domnělého nebezpečí, při němž dochází k porušování zájmů jiných osob, je společensky nebezpečné a nežádoucí. K tomuto závěru dospěl Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 23. 6. 2011, č. j. 5 As 10/2011-111, který dále uvedl, že teprve v případě, že jsou naplněny podmínky pro vznik stavu krajní nouze (reálnost a bezprostřednost hrozby nebezpečí), lze posuzovat, zda jednání v krajní nouzi nevybočilo z mezí krajní nouze. K vybočení z mezí krajní nouze dochází tehdy, pokud podmínky jednání v krajní nouzi nebyly splněny, tj. nebezpečí bylo možno v dané situaci odvrátit jinak (podmínka subsidiarity) nebo způsobený následek byl zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil (podmínka proporcionality).

Tedy, aby k tomuto posouzení mohlo vůbec dojít, musí být nejprve prokázána skutková tvrzení žalobce týkající se okolností jeho jednání. Tak tomu však v tomto případě nebylo, když správní orgán I. stupně, potažmo žalovaný, zcela rezignovali na provedení dokazování v tomto směru. Žalobce navrhoval k prokázání svých tvrzení výslechy svědků, zaměstnanců společnosti, tyto důkazní návrhy však správní orgán I. stupně neprovedl s odůvodněním, že není návrhy účastníků vázán, pokud se nejedná o důkaz, který je potřebný ke zjištění stavu věci. V tomto případě však skutkový stav nutný pro rozhodnutí zjištěn nebyl, neboť správní orgán provedl pouze dokazování k prokázání samotného přestupkového jednání, které však žalobce nezpochyboval (zpochyboval jen jeho nebezpečnost). Nadbytečnost navrženého důkazu může pramenit zejména ze skutečnosti, že skutkové zjištění, jež by mohlo být učiněno provedením takového důkazu, bylo již spolehlivě učiněno z důkazů jiných. Tomu tak v tomto případě nebylo a správní orgán I. stupně tak pochybil, pokud nevyslechl žalobcem navržené svědky či jinak neobjektivizoval žalobcem tvrzený skutkový stav, tedy odvracení reálně hrozícího nebezpečí (např. fakturou a dodacím listem vlastnictví masa a jeho množství v provozovně, odstranění rozporu ve výpovědi žalobce, zda maso bylo zchlazené či zmražené, fakturou o opravě chladicího zařízení, skutečnost, kam měl žalobce dohodnuto, že maso odveze). Správní orgán proto vůbec nemohl učinit úvahu o tom, zda žalobce vybočil z mezí krajní nouze, tj. zda v žalobcem tvrzené konkrétní situaci mohl jím tvrzenou hrozící škodu odvrátit jinak (odvoz masa vozidlem taxislužby), pokud neměl spolehlivě zjištěno, jestli skutečně reálně a bezprostředně nebezpečí žalobci hrozilo, tedy zda se žalobce vůbec nacházel ve stavu krajní nouze.

Soud navíc konstatuje, že se rozhodnutí jeví být vnitřně rozporným, neboť správní orgány na jedné straně neučinily žádná skutková zjištění o okolnostech tvrzených žalobcem, na straně druhé skutkovou verzi žalobce zohlednily jako polehčující okolnost, tj. vycházely z ní jako ze zjištěné.

Pro úplnost soud dále uvádí, že ačkoli nebyly skutkové okolnosti tvrzené žalobcem prokázány, má pochybnosti o faktické realizovatelnosti odvozu velkého množství rozmrzajícího masa vozidlem taxislužby, které primárně slouží k přepravě osob, a o tom, zda správními orgány uvažovanou variantu řešení situace by vůbec

běžný člověk zvažoval. K tomu, aby mohl správní orgán a následně soud naplnění znaku subsidiarity jednání v krajní nouzi řádně posoudit, bylo v posuzované věci nezbytné zjistit, zda skutečně a v jakém stavu se maso v době páchání přestupku žalobcem nacházelo. Možnost odvozu masa taxislužbou by totiž nepochybně výrazně záviselo na tom, zda se jednalo v té době o maso hluboce zmražené nebo maso již, jak žalobce tvrdil, tekoucí a potenciálně zapáchající, jak bylo maso baleno a v jakém množství.

Z výše uvedených důvodů krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení před správním orgánem, které měly za následek nezákonnost rozhodnutí (ust. § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.). Současně krajský soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 4 s.ř.s.). Při novém projednání věci je žalovaný vázán právním názorem soudu (ust. § 78 odst. 5 s.ř.s.).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého procesně úspěšnému žalobci vzniklo vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří:

a) zaplacený soudní poplatek			3.000 Kč
b) náklady právního zastoupení advokátem			
α) odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 3.100 Kč bez DPH / úkon při těchto úkonech právní služby			
1) příprava a převzetí věci			
2) sepis žaloby	§ 7, § 9 odst. 3 písm. f)		9.300 Kč
3) účast při jednání dne 15. 12. 2015	vyhl. č. 177/1996 Sb.		
β) paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč bez DPH / úkon při úkonech právní pomoci vypočtených pod písm. α)	§ 13 odst. 3		
	vyhl. č. 177/1996 Sb.		900 Kč
γ) DPH 21% z částek uvedených pod písm.α) – β)			2.142 Kč
Celkem			15.342 Kč

Soud proto uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení tuto částku, a to dle § 64 s.ř.s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „o.s.ř.“) k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů

řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Olomouci dne 15. prosince 2015

Za správnost vyhotovení:
Ing. Petra Rýparová

JUDr. Zuzana Šnejdrová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně